

Växjö universitet

Institutionen för pedagogik

Avdelningen för idrottsvetenskap

Dansa med mig!

En studie om elever och lärares syn på dans i
skolan och på fritiden

Jenny Abrahamsson

Martina Toll

Förord

Vi vill tacka elever och lärare på de skolor som har varit delaktiga i vår undersökning. Alla lärare och elever som vi har kommit i kontakt med har varit mycket positiva och hjälpsamma, utan er medverkan hade det inte blivit något examensarbete. Vi vill även rikta ett stort tack till vår kompetenta handledare, Anna Östenberg, som har hjälpt oss under hela arbetets gång.

Den 5 juni 2009, Växjö

Jenny Abrahamsson

Martina Toll

Sammanfattning

Jenny Abrahamsson och Martina Toll

Dansa med mig!

- En studie om elever och lärares syn på dans i skolan och på fritiden

Antal sidor: 43

Momentet dans i skolan har förändrats genom åren. Syftet med uppsatsen är att, utifrån elever och lärares perspektiv, undersöka i vilken utsträckning dans förekommer i skolan. Dessutom är syftet att se elever och lärares syn på dans i skolan och på fritiden. Undersökningsgruppen som låg till grund för resultatet var 150 elever i år 9 och sex lärare i idrott och hälsa. Metoderna i studien var enkätundersökning och intervjuundersökning. Resultatet visar att eleverna och lärarna i idrott och hälsa är eniga om vilka danser som förekommer, men har olika åsikter om hur ofta dans finns med i undervisningen. Eleverna och lärarna har tillräckliga kunskaper i dans i skolan, men eleverna anser inte att de kunskaper de får i undervisningen är till någon nytta på fritiden. Lärarna hävdar att deras kunskaper är tillräckliga för att utöva dans på fritiden. Resultatet visar att majoriteten av lärarna bedömer sina elevers kunskaper likvärdigt. Både eleverna och lärarna är positivt inställda till dans i skolan och på fritiden. Studien visar att eleverna upplever att dansundervisningen är rolig och lätt och lärarna anser att det finns stora möjligheter med dans, men det är svårt att få med sig alla eleverna.

Sökord: dans, dansundervisning, idrott och hälsa, inställning.

Postadress:
Växjö Universitet
351 95 Växjö

Gatuadress:
Universitetsplatsen

Telefon:
0470-708000

E-post:
lub@lub.vxu.se

Abstract

Jenny Abrahamsson and Martina Toll

Dance with me!

- A study of teachers' and pupils' opinion of dance in school and on leisure time.

Number of pages: 43

The element of dance in school has changed over the years. The purpose of the essay was to investigate in which extension dance as an activity takes place in school, from physical education teachers' and pupils' point of view. Furthermore, the purpose was also to investigate pupils' and physical education teachers' view of dance in school and on leisure time. The group of investigation, on which the results are based, consisted of 150 pupils in year 9 and six physical education teachers. The methods used in this study were questionnaires and interviews. The result shows that pupils and teachers in physical education agree on which the occurring dances in school are, but have different opinions on how often dance takes place as a part of physical education. The pupils and teachers have adequate knowledge about dance. This knowledge is, as far as the pupils are concerned, not of any use on leisure time. The teachers however, claim their knowledge is adequate to practise dance as spare time activity. The result shows that the teachers make an equivalent assessment of the knowledge of their students, except for one teacher. Pupils and teachers are in favour both of dance as a part of physical education as well as a spare time activity. The study shows that the pupils think that dance education in school is fun and easy and that the teachers think that there are great opportunities with dance, but that it is hard to get all pupils involved.

Keywords: dance, dance education, physical education, attitude.

Postadress:
Växjö Universitet
351 95 Växjö

Gatuadress:
Universitetsplatsen

Telefon:
0470-708000

E-post:
lub@lub.vxu.se

Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	3
2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR.....	5
3. TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER.....	6
3.1 VAD INNEBÄR BEGREPPET DANS?.....	6
3.2 DANS UR ETT HISTORISKT PERSPEKTIV.....	7
3.3 DANSEN IDAG.....	7
3.4 DANSEN OCH MUSIKENS BETYDELSE.....	8
3.5 DANSER SOM KAN FÖREKOMMA I IDROTTSUNDERVISNINGEN ELLER PÅ ELEVERS FRITID.....	9
3.6 DANS SOM FRITIDSAKTIVITET.....	10
3.7 LÄRARENS INTRESSE OCH UTÖVANDE AV DANS I ÄMNET IDROTT OCH HÄLSA.....	11
3.8 LÄRARUTBILDNINGENS SYFTE OCH INNEHÅLL.....	12
3.9 LÄROPLANENS FÖRÄNDRING AV MOMENTET DANS.....	13
4. METOD.....	15
4.1 VAL AV METOD.....	15
4.2 URVAL.....	15
4.3 PILOTUNDERSÖKNING.....	16
4.4 ETISKT STÄLLNINGSTAGANDE.....	16
4.5 KONSTRUKTION, GENOMFÖRANDE OCH BEARBETNING AV ENKÄT- OCH INTERVJUFRÅGOR.....	16
4.5.1 Enkät.....	16
4.5.2 Intervju.....	18
4.6 VALIDITET – GILTIGHET OCH RELEVANS.....	19
4.7 RELIABILITET – TILLFÖRLITLIGHET OCH TROVÄRDIGHET.....	19
5. RESULTAT.....	20
5.1 RESULTAT AV ENKÄT.....	20
5.1.1 Tema 1: Dansens förekomst i skolan och elevers kunskap om dans.....	20
5.1.2 Tema 2: Påståenden om elevers inställning till dans och elevers uppfattningar om läraren.....	21
5.1.3 Tema 3: Påståenden om hur elever upplever dans i skolan.....	22
5.1.4 Tema 4: Påståenden om dans på fritiden.....	23
5.2 RESULTAT AV INTERVJU.....	24
5.2.1 Lärarens bakgrund.....	24
5.2.2 Tema 1: Dansens förekomst.....	24
5.2.3 Tema 2: Lärarens kunskap och inställning till dans.....	26
6. DISKUSSIONSANALYS.....	28
6.1 RESULTATDISKUSSION.....	28
6.1.1 Dansens förekomst.....	28
6.1.2 Kunskap.....	30
6.1.3 Inställning.....	31
6.1.4 Upplevelse.....	32
6.2 METODDISKUSSION.....	33
6.3 SLUTSATS.....	34
6.4 FORTSATT FORSKNING.....	35
7. REFERENSER.....	36

Bilagor:

Bilaga 1	Följebrev till elever och föräldrar
Bilaga 2	Intervjufrågor
Bilaga 3	Enkät – Dans i skolan!

---

1. Inledning

Examensarbetets inledande kapitel kommer att beröra frågorna vad, hur och varför området dans kommer att studeras och bearbetas.

Det dansas som aldrig förr! Idag händer det mycket på dansfronten i Sverige, många ser dans som ett sätt att träffa sin livspartner, men även chansen att komma i kontakt med många människor. Dans betyder gemenskap, men kan även innebära ett sätt för en individ att öka sitt välbefinnande både fysiskt och psykiskt (Westergren 2006). Vi har därför blivit intresserade av vilken inställning elever och lärare har till momentet dans, då dans är obligatoriskt till skillnad från exempelvis bollidrotter som endast är ett hjälpmedel för att nå målen. Under vår universitetsutbildning har vi fått erfara att dansundervisningen kan se helt annorlunda ut än vad vi själva har fått uppleva. Vi har upptäckt att dans både kan vara kul, svettigt och spännande.

Vid vår verksamhetsförlagda utbildning har vi uppmärksammat att dans inte förekommer så ofta i idrottsundervisningen, vi ser ingen skillnad jämfört med när vi gick i skolan då dans bara förekom ett fåtal gånger under år 9. Läroplanen visar dock att dans ska förekomma och ska finnas med som ett delmoment i idrottsundervisningen:

Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form skall vara inslag i skolans verksamhet /.../ Eleverna skall utveckla och använda kunskaper och erfarenheter i så många olika uttrycksformer som möjligt som språk, bild, musik och dans, (Lpo 94:7, 10).

Kursplanen för ämnet idrott och hälsa visar även tydliga uppnåenden och strävans mål som eleverna skall ha uppnått i år 9 för betyget godkänt: *Eleven skall kunna delta i lek, dans, idrott och andra aktiviteter och kunna utföra lämpliga rörelseuppgifter* (Skolverket 2000). Enligt

vår mening är detta ett moment som alla elever bör få möjlighet att prova på och ta del av i skolan. Dans är roligt och är ett viktigt inslag för både små och stora barn.

2. Syfte och frågeställningar

I följande kapitel presenteras syftet och frågeställningar som ska genomsyra hela examensarbetet samt leda oss fram till ett resultat.

Syftet med uppsatsen är att, utifrån elever och lärares perspektiv, undersöka i vilken utsträckning dans förekommer i skolan. Dessutom är syftet att se elever och lärares syn på dans i skolan och på fritiden. Syftet specificeras utifrån följande frågeställningar:

- Hur vanligt är dansundervisning på högstadiet och vilka danser/dansformer förekommer enligt elever i år 9 och lärare i idrott och hälsa?
- Vilken kunskap och inställning har elever i år 9 och lärare i idrott och hälsa till dansundervisningen i skolan och på fritiden?
- Hur upplever elever i år 9 och lärare i idrott och hälsa momentet dans?

Med kunskap menar vi elevernas teoretiska kunskap om dansens förekomst i kursplanen och med lärarnas kunskap syftar vi på deras egna upplevda färdigheter i momentet dans, men även hur lärarna bedömer sina elevers kunskaper i dans.

3. Teoretiska utgångspunkter

I följande kapitel behandlas olika teorier och begrepp inom dans under olika tidsepoker. Kapitlet kommer att beskriva vad dans innebär och vad den har för betydelse för elever i dagens skola, men även på fritiden. Vidare följer en teori om lärarens intresse och utövande av dans, men även dansens förekomst i ämnet idrott och hälsa. Avslutningsvis tydliggörs en förändring i läroplanen från 1962 - 1994 samt vad lärarutbildningen har för syfte och innehåll.

3.1 Vad innebär begreppet dans?

Begreppet dans kan sammanfattas som rytmiska kroppsrörelser som kan utföras till musik. Dansen har en positiv inverkan på barns motoriska, kognitiva, känslomässiga och sociala utveckling. I vårt kulturarv har dansen en stor betydelse som alla elever har rätt till. Dansen förenar individuella, sociala, traditionella och kulturella aspekter på våra upplevelser och uttrycker dem i rytmiska rörelser. Dansen förmedlar elevernas känsla, intellekt och kropp och är en viktig del i barns liv. Genom att barnen kommer i kontakt med dans skaffar de sig erfarenheter och får en positiv syn på dans. Dessa erfarenheter är viktiga redskap för att barn ska kunna uttrycka sina tankar, idéer och känslor (Wigert 1993).

Dans finns i många olika former i vårt vardagliga liv och i vårt samhälle, det är en form av kommunikation och är ett sätt att samspela med andra. Dans betyder olika för olika människor och kan ha olika innebörd, en del har dans som ett fritidsintresse medan andra har det som yrke. Dans kan även utövas både i motions- och tävlingsform (Lundvall & Meckbach 2004).

3.2 Dans ur ett historiskt perspektiv

Under 1900-talet fick dansen åter utrymme i ämnet gymnastik, dock var inte detta utrymme så stort och enbart i form av rytmisk rörelseträning. I mitten av 1900-talet blev andra danser populära i samhället; skolan och fritidsgårdarna fick i uppdrag att introducera och lära ut dessa danser för ungdomarna. Dansen i skolan skulle lära eleverna att föra sig och att dansa på ett mer disciplinerat sätt. I läroplanen från 1962 började modern sällskapsdans introduceras i skolan och de traditionella folkdanserna omnämndes i skolans styrdokument (Ängquist 2006, Lgr 62).

Dansen har haft stor betydelse i alla kulturer och i alla tider och är ett viktigt uttrycksmedel för att kunna förmedla känslor som glädje, sorg, oro och tacksamhet. Folkdanser och sällskapsdanser har formats i olika länder och kulturer beroende på olika rytmer i olika länder (Lundvall, Meckbach, & Wedin 2004). Förr i tiden lärde föräldrarna sina barn olika traditionella danser men numera har ansvaret till viss del förskjutits till skolans värld. Det fanns många olika platser där dans förekom, till exempel logen, dansstugan eller den öppna platsen. Vuxna och barn dansade tillsammans och fick uppleva rytmer till musik, yngre barn tog ofta till sig danserna och använde sig av rörelserna och dansstegen i leken. Äldre ungdomar försökte härma och ta till sig vuxnas danser för att sedan kunna föra sig socialt inom dans. Rika samhällsgrupper anlidade ofta en dansmästare till sina barn om intresset och kunskapen hos föräldrarna inte var tillräckliga för att lära ut dans (Boman 1993). Dansen har utvecklats under 1900-talets första hälft, från primitiva och rituella danser till mer bundna danser. Sällskapsdansen består idag av mer improviserad dans än tidigare (Lundvall & Meckbach 2004).

3.3 Dansen idag

Idag har vår danskultur förändrats och nya danser har inträtt i samhället. Numera är dansen inte bara en kulturdans, utan det har även blivit ett fritidsnöje, som både vuxna och barn kan utöva i form av olika kurser och dansstilar. Dagens motionsprogram utgörs av många olika danssteg. Friskis och Svettis är en förening som har populär motionsgympa som innehåller dans, men det finns även andra föreningar som innehåller och lär ut mer avancerade danssteg och olika dansstilar. Numera är dansen mer individuell och par- och gruppdans har minskat.

Vissa människor har ett brinnande intresse för dans och dansar flera gånger i veckan, men det finns en stor grupp som inte dansar. Det finns anledning att tro att det är viktigt att människor får dansa och leka utan några större krav på sig, eftersom dansen kan ge glädje, avkoppling och livskraft som stärker människan (Ulvros 2006).

3.4 Dansen och musikens betydelse

Dans bidrar till att vi får vara tillsammans och får känna samhörighet med andra människor och genom dansen känner eleverna rytmen, pulsen och kraften (Olin 1995). Eleverna förbättrar sin motorik och kroppsuppfattning, och utvecklar även en medvetenhet om sin egen kropp och får bättre känsla för rytmik (Lundvall & Meckbach 2004). Dans bidrar till ett bättre socialt klimat i klassen, vilket gör att klassen presterar bättre i andra ämne. Kulturarven förs vidare genom olika danser som folkdanser, sånglekar och sällskapsdans vilket ger kunskap och bevarar hur de levde förr i tiden. När vi dansar frigörs hormoner som gör oss lugna och glada, kroppen rycks med och eleverna känner takten till musiken. Musiken gör även eleverna glada och spänningarna släpper. Dansen skapar glada barn och kan ge barnen glädje i livet. Dans bidrar även till att barn från olika kulturer genom dansen pratar samma språk och utvecklar förståelse och respekt för varandra. Dansen kan användas på många olika sätt i skolan, det kan till exempel vara tema i olika ämnen och genom att förmedla det sociala, historiska, musikaliska, fysiologiska och kulturella (Olin 1995). Kulturrådet har sammanställt metodskriften *Dans i skolan* som syftar på att dansen är en bra form som kan stärka den sociala sammanhållningen i klassen, och att läraren genom sin dansundervisning kan bidra till en bättre gemenskap och kamratskap. Eleverna stärker även sitt samspel med varandra, till skillnad mot olika tävlingssporter som skapar konkurrens (Danshögskolan 1990). Att kunna behärska dans kan vara en fördel för människor i sociala sammanhang samt vara ett sätt att uttrycka sina känslor (Olin 1995, Huitfelt m fl 1998).

Det har nu blivit mer accepterat i skolan att använda sig av musik i olika motionsprogram, jämfört med förr i tiden då rörelser till musik betraktades som husmodersgymnastik. Eleverna kan få ge förslag på musik som de tycker om och sedan göra ett rörelseprogram utifrån sin musiksmak, men de måste dock ta hänsyn till att rörelsen är anpassad efter musikens takt och puls. Eleverna ska få möjlighet att tolka och skapa utifrån musikens värld (Olin 1995).

Musik är ett viktigt inslag inom många områden, men i dans är musiken extra viktigt eftersom det blir svårt att röra sig med takt och känsla om det inte finns någon musik. Eleverna förknippar ofta en viss typ av musik med någon rolig upplevelse och får lust att röra sig. Däremot är det svårt att anpassa musikval till alla elevers intressen och önskemål, eftersom musiksmak är väldigt individuellt. Musik med bra takt och tempo kan hjälpa eleverna att hitta rytmen i musiken och förbättra rörelsemönstret. Läraren har ett stort ansvar vid val av musik och musikvalet ska både passa elevers tycke och smak, likaså den dansform som ska utövas (Lundvall & Meckbach 2004).

I rapporten *Möte med dansen: som konstform i skolan* anser skolverket (1994) att dansen har prioriterats alldeles för lite i skolan. Dansen är en viktig form för eleverna och har fått alldeles för lite utrymme i skolans värld. Det är viktigt att barn får komma i kontakt med musik och rörelse samt olika dansstilar. Förr i tiden bestod dansen av sällskapsdans och folklig dans. Elever bör komma i kontakt med den traditionella dansen men även utvecklas i nya dansstilar för ett aktivt och lustfyllt lärande. Lundvall och Meckbach (2004) påpekar att dans förekommer i begränsad form i idrottsundervisningen. Detta trots att det står klart och tydligt i styrdokumentet att det är ett område som ska prioriteras.

3.5 Danser som kan förekomma i idrottsundervisningen eller på elevers fritid

Läraren i idrott och hälsa bör ha specifik kunskap så att dansen kan förklaras och instrueras så att eleverna förstår och kan lära sig stegen. Dansen ska motiveras och anpassas utifrån elevernas kunskaper och förutsättningar (Lindqvist 2007). Dansundervisningen på högstadiet ska utveckla rörelsebanken hos våra elever, de ska komma i kontakt med svenska folkdanser och sällskapsdanser. Det är viktigt att läraren sätter upp kortsiktiga mål i danser som schottis, foxtrot och bugg. Dans är ett moment där eleverna får möjlighet att ta del av varandras färdigheter och kunskaper. På högstadiet ska eleverna själva sätta ihop och leda olika uppvärmningsprogram, under förutsättning att läraren har gått igenom grundläggande principer. Läraren bör ta hänsyn till båda könen, men även vara en bra förebild för våra elever och ungdomar (Olin 1995).

Det finns en mängd olika sorters danser som inte förekommer så ofta i idrottsundervisningen, men som läraren bör veta om och ta del av. Afrodans är en dans där trummorna och rörelserna

ska mötas i ett samspel som ger eleverna energi. Många av de dansstilar som har kommit fram under senare tid har sitt ursprung i afrikanska influenser, denna dansstil har gett betydelsefulla impulser och har lärt många ungdomar att dansa (Ängquist 2006). Discodansen slog igenom på 1960-1970- talet och är en dans där eleverna får använda hela kroppen, man dansar inte i par utan individuellt. Eleverna kan experimentera själva med olika rörelser och dansen är inte en förutbestämd koreografi. Discodans domineras starkt hos ungdomarna eftersom eleverna ges möjlighet och släppa loss samt improvisera sina egna rörelser. Andra danser som kan förekomma i skolan och på fritiden: (Fouganthine 2006)

- Streetdance
- Hiphop
- Salsa
- Jazz
- Funk

3.6 Dans som fritidsaktivitet

Eleverna kan förbättra sina färdigheter och kunskaper i dans på sin fritid, vilket kan göra att skolans danser kan kännas tråkiga och onödiga. Eleverna tycker att foxtrot och bugg är omotiverade, eftersom det är gamla danser som de inte har någon nytta av på sin fritid (Ängquist 2006). Dansen är viktig i skolan och den ska bidra med lust, glädje och gemenskap, precis som den även på fritiden ska symboliseras av lust och glädje. Däremot brukar dansen utvecklas mer på fritiden med mer avancerade steg och mer komplicerad koreografi (Sjöstedt-Edelholm & Wigert 2005).

Det har gjorts undersökningar som visar att många barn väljer idrotter utifrån sina egna upplevelser både på fritiden och i skolan. Tv och media har även en stor påverkan på vilka idrotter som barn blir intresserade av och vill prova på, vilket kan ses tydligt inom området dans (Fagrell 2002, Nilsson 2000). Idag finns det ett större utbud med olika dansprogram i tv än vad det fanns förr, till exempel *Let's Dance* och *Floor Filler*. Många tv-kanaler väljer även att visa filmer där dans förekommer, till exempel *Shall we dance* och *Grease* (Lundvall & Meckbach 2004).

3.7 Lärarens intresse och utövande av dans i ämnet idrott och hälsa

Kulturrådet har sammanställt metodskriften *Dans i skolan* där det poängteras att läraren har en viktig roll för hur dansen ska läras ut i skolan. Om elever ska tycka dans är roligt och lustfyllt, beror det mycket på hur läraren framställer dans, men även på lärarens intresse och engagemang. Läraren har en viktig uppgift genom att berömma och ge feedback till sina elever. Dessutom är det viktigt att kunna anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar och kunskapsnivå. Syftet med dansen i skolan är att öka elevernas självförtroende och läraren ska lägga fokus på vad eleven kan, och på så sätt lyfta eleven i sitt lärande (Danshögskolan 1990). Läraren i idrott och hälsa ska vägleda eleven i sitt lärande så att de upplever kroppen som en helhet. Läraren bör vara med och medverka i elevernas upplevelser de får genom dansen (Meckbach & Söderström 2002).

I studien *Ämnet idrott i grundskolans årskurs 8: idrottslärares och elevers syn på idrottsundervisningens mål och innehåll* som Carlsten (1989) har genomfört påvisar att kursplanen inte innehåller hur mycket lektionstimmar som läraren skall lägga ner på de olika momenten i idrottsundervisningen utan läraren får själv avgöra hur mycket tid han/hon ska lägga ner på till exempel boll, dans, redskap och styrketräning. Studien visar att de manliga idrottslärarna tycker dans är svårt att undervisa i och de väljer därför gärna bort dans från idrottsundervisningen. Enligt Carlsten har detta medfört att eleverna inte utvecklas i dans och inte får tillräcklig kunskap i ämnet. Vidare framkommer det att dansen har minskat på idrottslektionerna och det har ingen betydelse om det är en kvinnlig eller manlig idrottslärare. En studie, kallad *Skolprojektet 2001* (Lundvall, Meckbach & Jakobsson-Thedin 2002) och Carlstens (1989) studie visar hur läraren i idrott och hälsa planerar sin undervisning och vilka moment som prioriteras och förekommer. Dansen har ett lägre bruksvärde än andra idrotter. Det är svårare att se nyttoaspekten i dans än i exempelvis bollsporter, där det finns tydliga förebilder, fakta och tekniska kunskaper. För en del elever kan det vara svårt att se själva syftet och vad de har för användning av dansundervisningen de får i skolan. Studien påvisar att lektionerna i idrott och hälsa domineras av bollspel (35 %) medan dans ligger på 9 %. Totalt 70 % av eleverna i år 8 och 9 har dans 1-2 gånger per år eller aldrig.

Det finns många olika faktorer som kan vara avgörande om dans finns med i undervisningen. Dessa faktorer kan vara följande: (Lundvall & Meckbach 2004)

- Elevers olika förväntan på ämnet
- Lärarens okunskap i ämnet
- Tidsbrist
- Ämnets otydlighet

Larsson och Redelius (2004) har utfört en studie av *Flickors och pojkars syn på och inställning till idrott och hälsa*, som visar att idrott och hälsa är ett av de populäraste ämnena i skolan. Både skolledare, föräldrar och lärare tycker att ämnet är viktigt och bör prioriteras i skolan. En annan studie av Larsson och Redelius, kallad *Skola-Idrott-Hälsa* visar att närvaron i år 5 och 9 är hög i ämnet idrott och hälsa. De flesta eleverna deltar alltid eller nästan alltid, medan ett fåtal anser att ämnet är tråkigt och ointressant och vill därför inte vara med. De flesta eleverna håller med om att idrott och hälsa är roligt, och att man genom ämnet får mer kunskaper och förbättrar sina färdigheter. Det är bara ett fåtal elever som känner sig dåliga och inte vill delta i idrottsundervisningen.

3.8 Lärarutbildningens syfte och innehåll

Studenter som läser vid en lärarutbildning ska både ensamma och tillsammans med andra utveckla sina färdigheter i dans. Studenten ska bli mer medveten om sin kropp och sin kroppsuppfattning med hjälp av olika rytmer och former. Lärarstudenten ska komma i kontakt med musik och rörelse i olika former, så som kulturell form, expressiv form och dans som träningsform. Kulturell form innebär olika folkdanser, sällskapsdanser och kulturella danser. Den expressiva formen bygger mer på det kommunikativa där improvisation och drama står i fokus. Dans som träningsform kan vara aerobics och uppvärmningsprogram, men även olika motionsprogram. Målsättningen för lärarutbildningen är att studenterna ska öka sin färdighet och kännedom om dans, men även lära sig att analysera och reflektera över de olika formerna (Lundvall & Meckbach 2004, Lpo 94). Reflektion är nödvändigt för att läraren ska förbättra sin undervisning och att eleverna ska se en mening med sitt lärande, det vill säga att läraren ska vara en reflekterande praktiker så att aktiviteterna blir meningsfulla (Alexandersson 1999, Annerstedt 2001). De tre inledningsgrunderna kulturell, expressiv och dans som träningsform är modeller som läraren ska ta del av för att eleverna ska utveckla sitt lärande. De olika formerna kräver olika pedagogiska kunskaper och färdigheter och skiljer sig åt. För att läraren ska kunna skapa ett lustfullt lärande krävs det att miljön är stimulerande och att läraren tar

hänsyn till olika faktorer som tid, rum och organisering av grupper och musikval (Lundvall & Meckbach 2004).

Läroplanen bör ta sitt ansvar och utbilda lärarna i dans. En nyutbildad lärare i idrott och hälsa måste vara kompetent i alla moment som förekommer i idrottsundervisningen. Om läraren inte har kunskaper om att undervisa i dans, kanske läraren bör ta hjälp av en danslärare utifrån (Olin 1995). Lärarna bör ha en stark motivation och drivkraft och det är viktigt att den utbildade läraren i idrott och hälsa klarar av att undervisa sina elever i olika idrotter. Läraren bör ha ett stort register av olika rörelseaktiviteter av varierande idéer och värdegrund. Läraren bör också ha tillräcklig kunskap för att kunna föra ett samtal i ämnet dans (Karlefors 2002).

3.9 Läroplanens förändring av momentet dans

Målen i Lgr 62 är att undervisningen i gymnastik ska tillfredställa elevernas behov av rekreativ kroppsrörelse och medverka till deras allsidiga och harmoniska utveckling. Undervisningen ska bedrivas så att elevernas prestationsförmåga höjs. Dans är ett av åtta huvudmoment där undervisningens fokus ligger på svenska och utländska danser. Enkel form av sällskapsdans ska även finnas med om läraren har dessa förutsättningar. Strävan är att finna ett ekonomiskt och estetiskt rörelsesätt. När det gäller den estetiska fostran ska eleverna lära sig att röra sig vackert och ändamålsenligt. Dans kan även ses som ett uttrycksmedel för att förmedla ett konstnärligt uttryck. Fri rörelseimprovisation ska även finnas med i undervisningen, där eleverna ska ges frihet i rörelsen. Elevernas förutsättningar och lärarens eget intresse avgör omfattningen och val av rörelseimprovisation (Lgr 62).

I Lgr 69 är målen att undervisningen ska tillfredställa elevernas behov av kroppsrörelse och medverka till deras allsidiga och harmoniska utveckling. Strävan ligger efter att finna ett ekonomiskt och estetiskt rörelsesätt. I Lgr 69 nämns att dans är ett av åtta huvudmoment. De danser som ska finnas med i undervisningen är svenska och utländska danser, men även improvisationsdanser och enkel form av sällskapsdans. Dans ses som ett område som ligger under elevens estetiska utveckling. Lgr 62 och 69 har i övrigt samma innehåll (Lgr 69).

I Lgr 80 är målen att eleverna genom undervisningen i idrott och hälsa ska lära känna grundformerna för rörelse och tillägna sig ett funktionellt rörelsesätt. Eleverna ska få

möjlighet att uttrycka sina känslor och olika sinnen genom rytmen i musiken. Detta medför att eleverna vidareutvecklar sin tro på sig själva och sin skapande förmåga. Dans är nu en av tio punkter och förrådet av danser har utvecklats. Eleverna ska komma i kontakt med modedanser och ges möjlighet att leda olika danser (Lgr 80).

I Lpo 94 står det att;

Skolan skall i sin undervisning i idrott och hälsa sträva efter att eleven utvecklar sin rörelseförmåga och lust att lära sig samt stimuleras att i rytm och rörelse ge uttryck för fantasi, känslor och gemenskap. Vidare att allsidiga rörelser som lek, dans och rytmik har stor betydelse och att undervisningen i ämnet skall bidra till att elevernas får uppleva hur kropp, känslor, interlekt och tankar är beroende av varandra (Skolverket 2009).

För att eleverna ska bedömas som godkända i ämnet idrott och hälsa krävs det att de ska kunna delta i lek, dans, idrott och andra aktiviteter och kunna utföra lämpliga rörelseuppgifter (Skolverkets kursplan för idrott och hälsa 2000). I kursplanen (2000) anger skolverket att eleven ska kunna ge uttryck för sina känslor och stämning med takt till rytm och estetik. Eleven ska även kunna använda kroppen för komplexa och sammansatta rörelsemönster.

Sammanfattningsvis har dansen blivit ett viktigare moment i läroplanen som ska prioriteras i högre grad. Förrådet av danser har utvecklats och fokus ligger även på att eleverna ska lära sig och leda olika typer av danser.

4. Metod

I följande kapitel avses att ge en förståelse för hur studien har gått tillväga och vilka metoder som använts för att få fram resultatet. Kapitlet kommer att jämföra olika metoder och kommer att ställas i relation till olika författares synvinklar, men även fördelar och nackdelar med de olika metoderna kommer att lyftas.

4.1 Val av metod

Enligt Trost (2007) finns det två olika metoder som kan användas vid undersökningar beroende på arbetets syfte, antingen kvalitativ eller kvantitativ metod. Vidare menar Trost att det finns en markant skillnad mellan dessa olika metoder. En kvantitativ studie tar upp frågeställningarna hur ofta, hur många och hur vanligt, till skillnad mot en kvalitativ studie som innebär att frågeställningarna utformas utifrån olika frågor för att se olika samband och mönster. Vi har valt att göra en undersökning med både kvantitativa och kvalitativa inslag med både enkäter och intervjuer. Detta eftersom vi vill ha möjlighet att kunna ställa kompletterande frågor till våra intervjurespondenter då det skulle kunna leda oss till mer djupgående svar. Vi anser att båda metoderna, kvantitativa och kvalitativa stämmer väl överens med arbetets syfte och är lämpliga metoder för vår undersökning.

4.2 Urval

Vi har valt att genomföra vår undersökning på två olika skolor i skilda regioner, skolorna är belägna i Kronoberg och Blekinge län. I vår undersökning har vi använt oss av ett icke slumpmässigt urval där sex lärare i idrott och hälsa och 158 elever i år 9 valdes ut (Trost 2007, Bryman 2006). Vi valde att intervju alla lärarna i idrott och hälsa på de två olika

skolorna samt att dela ut enkäter till alla klasser i år 9 på vardera skola för att få ett så stort underlag som möjligt för undersökningen. Vid enkätutdelningen var åtta elever frånvarande på grund av sjukdom eller ledighet. Alla resterande 150 eleverna fyllde i enkäten korrekt och deltog i undersökningen. Det totala antalet elever var 158 och av dessa var det 150 elever som deltog i undersökningen, vilket blir en svarsfrekvens på 95 %. Alla sex lärarna i idrott och hälsa medverkade vid intervjuerna.

4.3 Pilotundersökning

Vi valde ut 10 elever ur år 9 som fick testa vår enkät, eftersom vi ville se om frågorna är lättförståeliga och att svaren blir tillförlitliga. Detta kallar Ejlertsson (2005) för pilotundersökning och syftet med denna undersökning är att se om respondenterna förstår frågorna och vad de innebär. Pilotundersökningen kunde bidra till att vår enkätundersökning blev bättre och fick ett mer tillförlitligt resultat.

4.4 Etiskt ställningstagande

Vår undersökning har genomförts enligt de forskningsetiska principerna frivillighet, integritet, konfidentialitet och anonymitet (Bryman 2006, Trost 2005).

4.5 Konstruktion, genomförande och bearbetning av enkät- och intervjufrågor

4.5.1 Enkät

Vi ville göra en undersökning på ett större antal elever och av den anledningen valde vi och använda oss av enkätundersökning som är lättare att använda på en större undersökningsgrupp (Bryman 2006). Nackdelar med enkätundersökning är att respondenterna kan tolka frågorna fel och det finns inte alltid någon närvarande som de kan fråga (Ejlertsson 2005).

Innan enkäterna delades ut skickades ett följebrev ut till eleverna för att få vårdnadshavarnas tillåtelse. I brevet framgick uppsatsens syfte samt en motivering till varför undersökningen skulle genomföras och vilka personer som skulle medverka. Eleverna fick information om att

undersökningen var anonym och inga personliga namn kommer att användas i redovisningen av resultatet (Ejlertsson 2005).

Vid konstruktion av en enkät bör frågorna inte vara fler än 40-50 stycken och tiden för genomförandet får inte överstiga 30 minuter (Ejlertsson 2005). Vår enkät omfattar fyra sidor och består av 17 frågor, varav två kunskapsfrågor, en öppen fråga och 14 påståenden som finns i bilaga 3. Vi har utformat vår enkät efter Ejlertssons (2005) samt Olovssons (2008) rekommendationer och använt oss av rutor och linjer för att göra strukturen tydligare. Vi har utformat våra enkätfrågor med fyra svarsalternativ, eftersom vi vill att eleverna ska ta ställning i frågorna, något som Trost (2007) poängterar är viktigt för sammanställningen av enkäten. Syftet med svarsalternativen var även att göra enkäten tydligare och mer lättförståelig för att inte få ett missvisande svar. I en fråga på enkäten finns det fem svarsalternativ eftersom detta är en kunskapsfråga. I slutet av enkäten har vi valt att använda oss av en öppen fråga där eleverna själva får tänka till och berätta hur de vill att dansundervisningen ska se ut. För att få en tydlig enkät har vi använt oss av linjer mellan kapitlen. Vi har även försökt att anpassa enkäten utifrån vår målgrupp som består av elever i år 9.

På skolorna delades vår anonyma enkätundersökning ut i idrottshallen och i klassrummen. Lärarna i idrott och hälsa var med och poängterade att det var viktigt att alla eleverna fyllde i alla sidor och svarade korrekt på alla frågor. Vi delade ut enkäterna och pennor samt gick igenom den tillsammans med eleverna och de fick möjlighet att ställa frågor. Vi förklarade vad begreppet dans innebär och vad vi menar är dans i skolan för att få ett tillförlitligt resultat. Det tog ca 10-15 minuter för eleverna att svara. I idrottshallen satt eleverna på bänkar längs sidorna och vissa elever låg på golvet och fyllde i enkäten. När eleverna hade fyllt i enkäten lämnade de fram formuläret och gick till omklädningsrummet. I klassrummen satt eleverna vid sina bänkar och fyllde i enkäten, när eleverna var färdiga lämnade de fram formuläret vid katedern och fortsatte med sina arbeten. När alla eleverna hade lämnat in fick lärare och elever en informationslapp med våra namn och telefonnummer vid eventuella frågor.

Vi sammanställde enkäterna manuellt och placerade ett kryss för varje elev vid respektive fråga. Utifrån informationen delades informanternas svar in i olika teman som har sin utgångspunkt i studiens syfte och frågeställningar. Resultatet från enkätundersökningen

redovisades med hjälp av deskriptiv statistik, löpande text och citat. Citaten är direkt tagna från elevernas åsikter på den sista, öppna frågan.

4.5.2 Intervju

Via e-post tog vi kontakt med sex lärare i idrott och hälsa på två olika skolor utifrån skolornas hemsidor. Informationen via e-post förklarade uppsatsens syfte och en motivering till varför undersökningen skulle genomföras, dock inte i detalj eftersom det kan påverka respondenternas svar (Trost 2005). Vi informerade även lärarna att det fanns möjlighet att avbryta undersökningen under studiens gång. Alla sex tillfrågade ville vara med och delta i undersökningen och dessa sex intervjupersoner tillsammans med 150 enkätdeltagare ligger till grund för vårt resultat.

Vi har valt att utgå från den semi-strukturerade intervjun som innebär att intervjuaren ställer frågor till respondenten utifrån ett bestämt frågeformulär. Respondenter som gärna svarar ja eller nej på frågorna kan medföra att resultatet inte blir rättvist och därför har vi valt att utforma intervjufrågorna så att svar som ja eller nej inte kan förekomma. En annan nackdel kan vara att respondentens svar förvrängs till det bättre, eftersom respondenten tror att det är det svaret som är önskvärt och som intervjuaren vill höra (Bryman 2006).

Vi intervjuade sex olika lärare i idrott och hälsa, fyra manliga och två kvinnliga (ålder 30-61 år), som var verksamma inom år 3-9. Alla lärarna undervisade inte enbart i idrott och hälsa utan hade även ett andra ämne som engelska, samhällsorienterade ämnen eller tyska. Skolorna där lärarna var verksamma är belägna till Kronoberg och Blekinge län.

Intervjufrågorna formulerades utifrån arbetets syfte och består av 16 frågor som finns i bilaga 2. Bryman (2006) rekommenderar att frågorna ställs enligt ett fastställt frågeschema till respondenterna för att underlätta för intervjuaren vid sammanställningen av resultatet och att platsen bör vara i en miljö där man kan prata ostört och där respondenten känner sig trygg. Intervjufrågorna delades in i tre olika teman. Det första temat är *Lärarens bakgrund*, det andra är *Dansens förekomst* och det tredje och sista temat är *Lärarens kunskap och inställning*. Vid den andra kontakten bestämde vi tid, datum och plats när intervjuerna skulle äga rum. De flesta intervjuerna genomfördes på informanternas arbetsplatser, dock i olika lokaler och på olika platser så som konferensrum och elevernas korridor. En intervju förekom i hemmiljö hos informanten. Det förekom inga störningar eller ljud som skulle kunna påverka resultatet

och intervjuerna varade mellan 30–40 minuter beroende på respondentens intresse och utförliga svar. Frågorna är konstruerade med öppna frågor så att respondenten fick möjlighet att berätta med egna ord. Vi har formulerat frågorna så att de inte skulle uppfattas värderande och så att våra värderingar inte skulle påverka respondentens svar. Vi har valt att inte skicka ut intervjufrågorna eftersom vi anser att intervjuaren kan förvränga sanningen och anpassa svaren utifrån vad vi vill höra. Alla intervjuerna spelades in på band, vilket Bryman (2006) påpekar är bra för sammanställningen av resultatet.

Vi transkriberade intervjuerna och analyserade intervju svaren och försökte hitta gemensamma nämnare ur intervjuerna. Vidare delades informanternas svar in i olika teman som grundar sig i studiens syfte och frågeställningar. Intervjuerna redovisades i en tabell, löpande text och citat som framkommit under intervjuerna.

4.6 Validitet – giltighet och relevans

Som ovan nämnts har vi använt oss av kvalitativ och kvantitativ undersökning, vilket innebär både intervju och enkätundersökning. Detta kan medföra att validiteten blir högre i intervjusamtalen eftersom vi har haft möjlighet att ställa följdfrågor. Vi anser att intervjufrågorna stämmer överens med uppsatsens syfte och mäter det som vi har tänkt och får ett tillförlitligt resultat. För att validiteten ska bli hög i undersökningen måste frågorna vara utformade korrekt utifrån det ämne som avses undersökas (Trost 2007). Vi har valt att använda oss av alla frågor förutom en på intervjumallen eftersom de gav samma svar, till skillnad mot enkätundersökningen då alla svaren kommer att konkretiseras med hjälp av antingen diagram, löpande text och citat.

4.7 Reliabilitet – tillförlitlighet och trovärdighet

I vårt examensarbete ville vi få en så hög reliabilitet som möjligt, därför spelade vi in intervjusamtalen på band och var dessutom två stycken som medverkade vid alla intervjuerna. Vid intervjuerna läste en frågorna medan en antecknade vad respondenten berättade.

5. Resultat

I följande kapitel presenteras resultatet från enkät- och intervjuundersökningen med hjälp av deskriptiv statistik, tabell, löpande text och citat. Redogörelse för i vilken utsträckning dans förekommer i skolan samt elever och lärare i idrott och hälsa kunskap om, inställning till, och upplevelse av dans i skolan och på fritiden. I enkätundersökningen deltog 150 elever i år 9 och i intervjuundersökningen deltog sex lärare i idrott och hälsa från olika skolor i Kronoberg och Blekinge län.

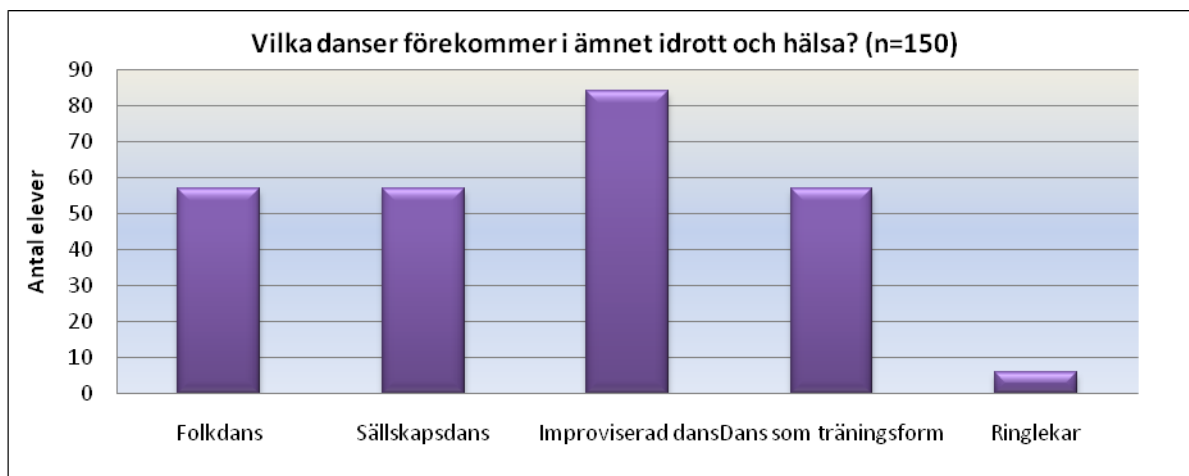

5.1 Resultat av enkät

Resultatet av enkätundersökningen har analyserats utifrån fyra olika teman, *dansens förekomst i skolan och elevers kunskap om dans, påståenden om elevers inställning till dans och elevers uppfattningar om läraren, påståenden om hur elever upplever dans i skolan och påståenden om dans på fritiden*. Resultatet redovisas med hjälp av deskriptiv statistik, löpande text och citat från elever i år 9 på den öppna frågan. Först presenteras temat i fetstil som följs av resultatet. På figur 1 har eleverna fått kryssa i flera svarsalternativ, till skillnad från resterande figurer där endast ett svarsalternativ var möjligt. I bilaga 3 finns enkätformulären som användes vid enkätundersökningen.

5.1.1 Tema 1: Dansens förekomst i skolan och elevers kunskap om dans

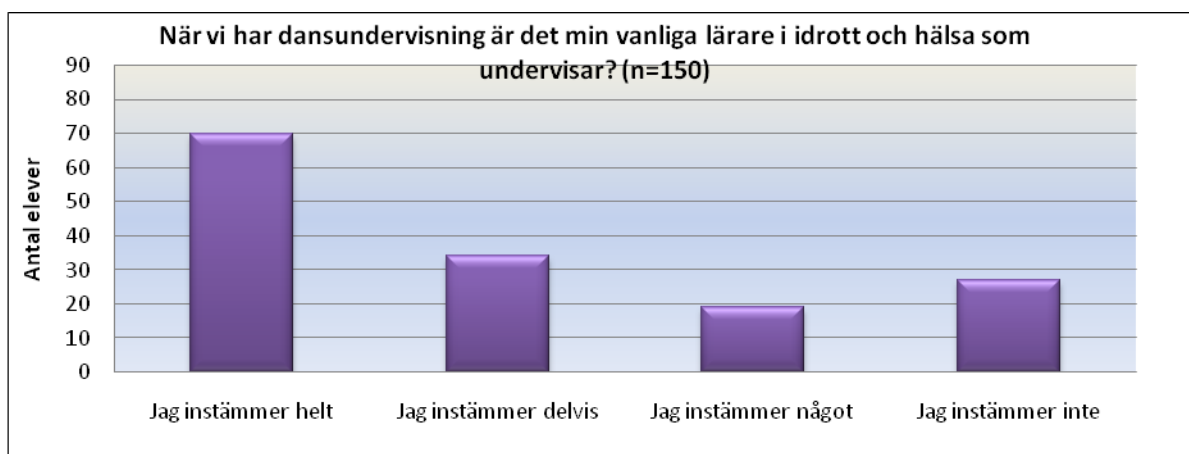
Resultatet visar att 83 % (124) av eleverna tycker att dans ska förekomma i ämnet idrott och hälsa och på frågan om hur ofta eleverna har dansundervisning i skolan kan man utläsa att 77 % (115) har dans mer än en gång per termin. Totalt 63 % (95) av eleverna är medvetna om varför dans förekommer i idrottsundervisningen. De flesta danserna förekommer, förutom ringlekar som prioriteras i mindre grad (Fig 1).

Fig 1

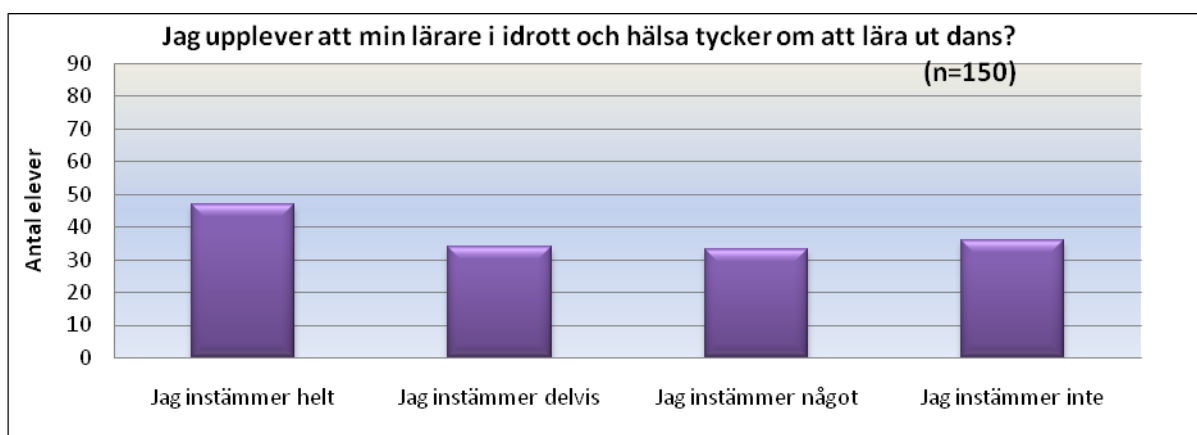
5.1.2 Tema 2: Påståenden om elevers inställning till dans och elevers uppfattningar om läraren

Totalt 95 % (133) av eleverna är positivt inställda till undervisningen i ämnet idrott och hälsa i skolan, medan 86 % (128) av eleverna är positivt inställda till dansundervisningen i skolan. Majoriteten av eleverna framhåller att deras vanliga lärare i idrott och hälsa även undervisar i dans (Fig 2). Totalt 76 % (114) av eleverna upplever att deras lärare i idrott och hälsa tycker om att lära ut dans (Fig 3).

Fig 2

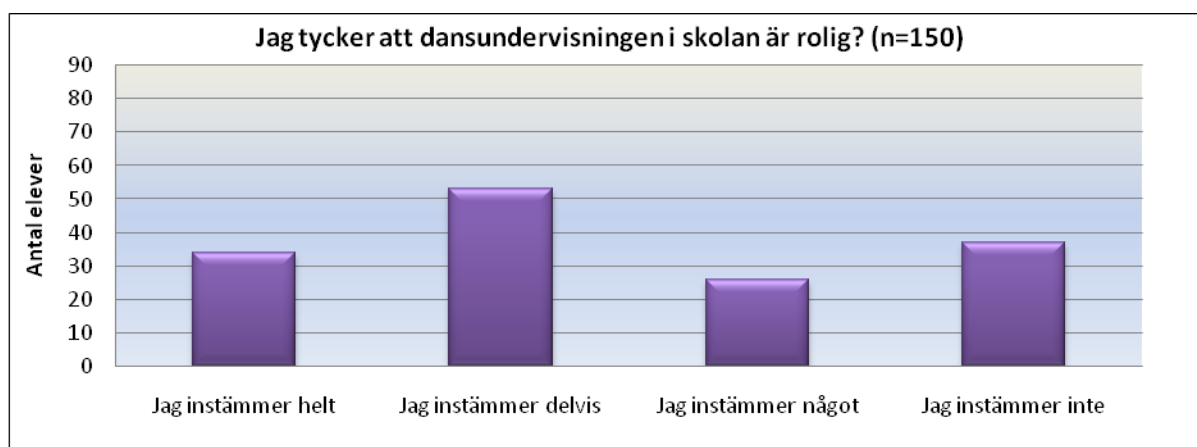

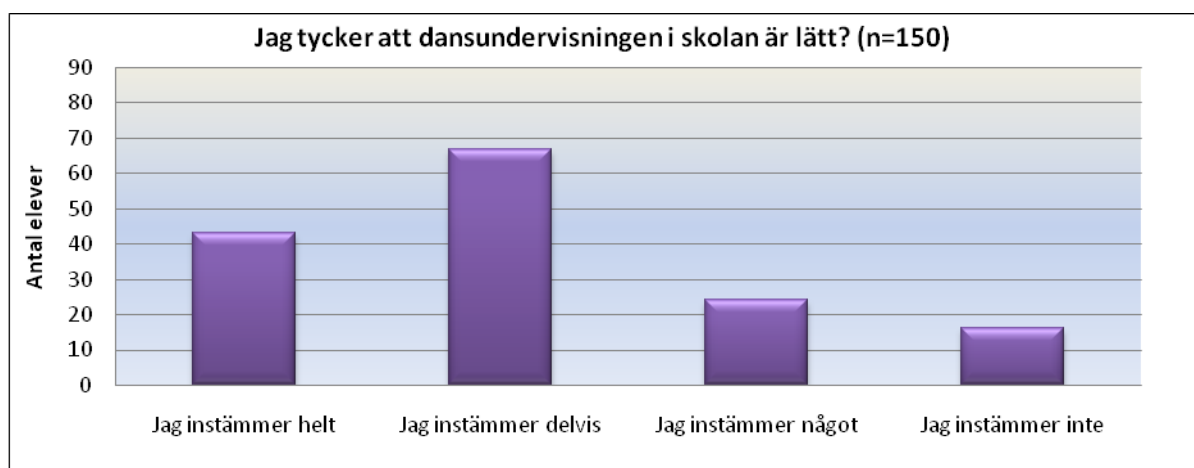
Fig 3

5.1.3 Tema 3: Påståenden om hur elever upplever dans i skolan

Totalt 75 % (113) av eleverna tycker att dansundervisningen i ämnet idrott och hälsa är roligt (Fig 4). Majoriteten av eleverna tycker att dansen i skolan är lätt (Fig 5). Totalt svarar 34 % (51) av eleverna att musiken till dansundervisningen i skolan är dålig.

Fig 4

Fig 5

5.1.4 Tema 4: Påståenden om dans på fritiden

Av elever i år 9 är det 63 % (95) som svarar att de brukar titta på tv-program som handlar om dans och man kan även utläsa att 58 % (87) av eleverna gillar att utöva dans på sin fritid. Totalt 62 % (93) av eleverna anser inte att de har någon nytta av dansen de får lära sig på idrottsundervisningen på sin fritid.

Av resultatet på vår enkätundersökning kan man utläsa att 54 % (81) av eleverna inte vet vad som står i kursplanen om momentet dans. Den sista frågan på enkäten bestod av en öppen fråga, där eleverna själva fick beskriva hur de vill att dansundervisningen ska se ut. Av 150 elever var det 67 (45 %) elever som svarade på frågan. Många svar är likvärdiga och kommer därför att kategoriseras och inte redogöras individuellt.

Totalt 46 % (67) av eleverna som svarade var det 19 % (13) av eleverna som poängterade att de vill ha mer dans i skolan. Tre elever är negativa och vill inte ha dans i skolan och tycker att det bör *avskaffas*. Danser som eleverna vill ha med i idrottsundervisningen varierar. 16 elever vill ha mer streetdance, 9 elever vill ha mer hiphop och 7 elever vill ha mer bugg i idrottsundervisningen. En elev i år 9: *Vi skulle dansa till hiphop och funk samt ha mer musik på och under idrottstimmen så att man känner sig peppad*. Åtta elever tycker att musiken bör förbättras, vara mer varierande och mer modern musik. Tre elever anser att det ska komma in danspedagoger utifrån och lära eleverna att dansa. Två elever i år 9 påpekar:

Jag tycker inte det är fel på undervisningen utan undervisaren.

Jag tycker det ska finnas riktiga danslärare i olika danser som visar grunden i dans. Sen utveckla det och lära sig dans som förekommer i bal. Efter det dans man har nytta av på fritiden, t ex streetdance och disco. Dans är asskoj och därför borde vi ha en mer engagerad lärare, typ hyra in en danslärare. (090424)

Resultatet visar att majoriteten av eleverna vill ha mer danstillfällen och att danserna varierar från äldre till modern dans, men ett fåtal elever tycker att dansen inte bör finnas med i idrottsundervisningen. Några elever anser att lärarna bör ta hjälp av någon dansexpert utifrån.

5.2 Resultat av intervju

Nedan presenteras resultatet av våra analyser av intervjuerna från sex lärare i idrott och hälsa. Resultatdelen är indelad och kommer att redovisas i en tabell och i två olika temadelar. Tabell 1 beskriver *Lärarens bakgrund*. Den första temadelen kommer att behandla *Dansens förekomst* och den andra och sista delen kommer att belysa *Lärarens kunskap och inställning*. Resultatet kommer att redovisas med hjälp av tabell, löpande text och citat. Temadelarna presenteras först med temat i fetstil som följs av löpande text och citat. Intervjupersonernas namn har vi konfigurerat till bokstäver som A-F. I bilaga 2 finns frågeformulären som användes vid intervjuerna.

5.2.1 Lärarens bakgrund

Intervjuperson	A	B	C	D	E	F
Undervisar år	7-9	7-9	7-9	3-9	7-9	3-9
Läroplan i sin utbildning	Lpo 94	Lpo 94	Lpo 94	Lgr 82	Lpo 94	Lgr 69
Dansar på fritiden	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Nej
Danser som förekom i utbildningen	Folkdans, linedance	Gruppdans, pardans, dans som träningsform	Gruppdans, pardans, dans som träningsform, funk	Ingen dans	Gruppdans, pardans, dans som träningsform	Foxtrot, bugg, vals och gillesdanser

Tabell 1

5.2.2 Tema 1: Dansens förekomst

Intervjuperson A och B har dans sex tillfällen per termin i år 7-9. Intervjuperson C har åtta tillfällen under en månad per termin. Intervjuperson D berättar att det skiljer sig mellan de olika klasserna, men max två tillfällen per termin. Intervjuperson E har ingen dans i år 7 och 8

men i år 9 får eleverna endast prova på dans ett fåtal gånger. Intervjuperson F berättar att dans förekommer 2-4 tillfällen per termin.

Alla intervjupersoner bedömer sina elever utifrån en lektion eller ett uppvärmningsprogram, eleverna ska kunna räkna bpm och anpassa rörelse till musikens takt för att få ett högre betyg. Intervjuperson C, E och F observerar sina elever utifrån deras rörelsemönster i förhållande till takt och rytm. C poängterar även att det finns en bedömningsmatris att utgå ifrån vid bedömning.

Intervjuperson A anser att dansen är mycket bra för elevernas motorik och ger mycket rörelse. Dansen bidrar även till att svaga bollelever lyfts fram i momentet dans. Intervjuperson B, D, E och F poängterar att dans står med i Lpo 94 och D och F tycker det är ett roligt moment som bör förekomma. Intervjuperson C anser att dans är *jävligt kul alltså... haha... det står även i kursplanen, men sen är det också en bra träningsform* (090415). Intervjuperson A anser att dansen i skolan är jätteviktig, främst för motoriken men påpekar även att en del svaga bollelever lyfts fram i momentet dans. Intervjuperson B menar att det är *klart att det ska vara med... kul och alla kan delta* (090414), men påpekar att många elever har en negativ attityd till dans och eleverna förstår inte varför dans ska vara ett moment på idrottsundervisningen. Intervjuperson C och F menar att dans är självklart och bör prioriteras i idrottsundervisningen. Intervjuperson D och E anser att det bör finnas med i undervisningen, men D påpekar att lärarutbildningen i idrott och hälsa bör innehålla mer dans. D menar även att det tillhör allmänbildningen och att eleverna kan ha nytta av det i framtiden, vid olika festarrangemang och tillställningar.

Intervjuperson A, B och C berättar att i år 7 får eleverna röra sig till musik och härma olika djur. I år 8 får eleverna prova på olika danser så som bugg och folkdanser. Intervjuperson F instruerar sina elever i polka i år 7, schottis och gillesdans i år 8.

Alla intervjupersoner menar att i år 9 förekommer mer avancerad dans i form av ett program där eleverna ska räkna bpm, vilket innebär taktslag per minut och göra egen koreografi. För att få ett högre betyg krävs det att eleverna leder dansprogrammet inför klassen. Intervjuperson B och C förklarar att eleverna får möjlighet att dansa vals, bugg, foxtrot, troika, oh susanna, step-up och aerobics, men C har även med funk i sin undervisning. Intervjuperson F instruerar sina elever i bugg och foxtrot i år 9. Intervjuperson C-F bjuder in

dansinstruktörer utifrån som kommer till skolan en gång i slutet av terminen i år 9 och instruerar eleverna i bugg och foxtrot.

5.2.3 Tema 2: Lärarens kunskap och inställning till dans

Intervjuperson A, B, C, E och F anser att kunskaperna är tillräckliga eftersom alla grundsteg är befästa, men C poängterar att mer kunskap i folkdanser skulle vara önskvärt. Intervjuperson D påpekar att danskunskaperna är otillräckliga på grund av att dans inte förekom i utbildningen. Intervjuperson A, B, C, E och F dansar eller har dansat olika danser på sin fritid och tycker att deras kunskaper om dans är tillräckliga för att utöva dans på sin fritid. Samtliga intervjupersoner är positivt inställda till dansundervisningen i skolan. Alla intervjupersoner utom D är positivt inställda till dans på fritiden, men några har däremot inte tiden som krävs för att hinna med och dansa på sin fritid.

Intervjuperson A och B ser inga hinder med dans rent praktiskt. Killar har däremot en negativare attityd till dans än vad tjejer har, som dansar mer på eget initiativ. Intervjuperson C och E menar att det kan vara svårt att få med sig alla elever i dansundervisningen eftersom många killar *fjantar* eller vägrar vara med. Intervjuperson D och F poängterar att lärarutbildningen kan ligga till grund för att dans inte förekommer i idrottsundervisningen och blir då ett stort hinder, men det finns många möjligheter med dans om lärarna i idrott och hälsa får de rätta förutsättningarna. A och E nämner även att elevernas motorik och koordination förbättras med hjälp av dansen, en annan möjlighet som B tar upp är att dans bidra till gemenskap. F anser att det finns stora möjligheter i dansundervisningen, men att tiden fördelas olika beroende på lärarnas intresse. F poängterar även att koordination, takt och rörelse smygs in på ett lekfullt sätt och att eleverna får dansa med många olika. Alla intervjupersonerna menar att det är viktigt att musiken är taktfast och intresserar alla eleverna. Intervjupersonerna B och C anser att modern musik ska spelas på danslektionerna och att musiken ska vara varierande.

Intervjuperson A och E upplever att elevernas intresse varierar. Intervjuperson B påpekar att elevernas intresse för dans är *svagt*, medan C anser att intresset är relativt stort och de som oftast tycker om dans är tjejer och fotbollsskillar som tänker på betyget. B poängterar däremot att killar som spelar fotboll är minst intresserade av dans. Intervjuperson F menar att intresset ökar från gång till gång och att det är mest *matchokillarna* som inte gillar dans. Intervjuperson A, B, D och E anser att kompetensutbildning i dans skulle medföra att undervisningen

förbättras. C nämner att hon vill *bli bättre på street* (090415). Intervjuperson F menar att dans bör prioriteras i högre grad i skolan och att eleverna får prova på olika danser som jazz, street och salsa.

6. Diskussionsanalys

I följande kapitel sammanförs alla de teorier och begrepp som förts i tidigare kapitel. Här kopplas resultatet samman med teorin och ställs mot varandra. En diskussion framförs utifrån resultatet av teorin och den empiriska undersökningen. Vidare delas diskussionen in i två delar, resultat och metoddiskussion. Slutligen kommer studiens slutsatser att presenteras och en teori om fortsatt forskning kommer att lyftas.

6.1 Resultatdiskussion

I vår uppsats har vi undersökt i vilken utsträckning dans förekommer i skolan samt vilken kunskap, inställning och upplevelse elever och lärare i idrott och hälsa har till dansundervisningen i skolan och till dans på fritiden. Vi har analyserat och bearbetat resultatet utifrån fyra rubriker *Dansens förekomst*, *Kunskap*, *Inställning* och *Upplevelse*. Vi kommer att presentera vårt resultat utifrån ovanstående rubriker.

6.1.1 Dansens förekomst

Totalt 63 % (95) av eleverna anser att dans förekommer i idrottsundervisningen eftersom det finns med i läroplanen, däremot vet inte 54 % (81) av eleverna vad kursplanen säger och innehåller om momentet dans. I Lpo 94 står det att dans ska finnas med i undervisningen och att lek, dans och rytmik har stor betydelse för elevernas utveckling. Det har skett en förändring av momentet dans i läroplanen från Lgr 62 till Lpo 94. Totalt 54 % av eleverna vet inte vad läroplanen innehåller, troligtvis kan en bidragande orsak vara att läraren har varit otydlig vid information och genomgång av läroplanen. Det som är intressant är att majoriteten av eleverna vet att dans ska förekomma, men vet inte hur och på vilket sätt.

Vår studie visar att majoriteten av eleverna anser att dans ska förekomma i ämnet idrott och hälsa och det framkommer att eleverna har dansundervisning minst en gång per termin. Vår undersökningsgrupp, lärare i idrott och hälsa, framhåller att dansen förekommer mer än vad eleverna påstår. Möjligtvis kan det vara så att eleverna minns fel eftersom lärarna gör en långsiktig planering av alla moment i idrott och hälsa. Lärarna har valt att ha med dans i undervisningen eftersom det står med i Lpo 94, men även för att det främjar motoriken. Vår studie är i linje med en undersökning, kallad *Skolprojektet 2001* (Lundvall, Meckbach och Jakobsson-Thedin 2002) som visar att lektionerna i idrott och hälsa domineras av bollspel 35 % medan dans ligger på 9 %. Totalt 70 % av eleverna i år 8 och 9 har dans 2 gånger per år eller mindre.

Resultatet visar att lärarna och eleverna har samma åsikter och uppfattningar om vilka danser som förekommer i idrottsundervisningen. Utifrån resultatet kan en slutsats tydliggöras att lärarna i idrott och hälsa är väl medvetna om vilka danser som eleverna bör få ta del av och genomföra, dock skulle lärarna kunna använda sig av andra danser så som afro, streetdance och salsa i undervisningen (Ängquist 2006, Fouganthine 2006). Studien framhåller att 42 % (63) av eleverna inte dansar på sin fritid, därför torde det vara extra viktigt att undervisningen är lärorik och att läraren kan instruera nya danser som kan påverka eleverna till att bli mer aktiva inom dans på sin fritid.

Tidigare forskning belyser att studenter som läser vid en lärarutbildning i idrott och hälsa ska komma i kontakt med musik och rörelse i olika former (Lundvall & Meckbach 2004). I vår studie framkommer det att lärarna i idrott och hälsa har kommit i kontakt med sällskapsdanser, folkdanser och gillesdanser i sin lärarutbildning. En förändring i lärarutbildningen har eventuellt skett, då lärare som läst senare än 1990 har kommit i kontakt med andra danser som aerobic, step-up och funk. Troligtvis har lärarutbildningen en stor påverkan på vilka danser som förekommer i undervisningen.

På den avslutande frågan i intervjun poängterar lärarna i idrott och hälsa att kompetensutbildning i dans skulle medföra att undervisningen förbättras. Totalt 19 % (13) av eleverna och en lärare anser att dans bör prioriteras i högre grad i skolan och mer varierande danser bör förekomma. Däremot anser ett fåtal elever att dansen inte bör finnas med i idrottsundervisningen, detta kan bero på som Carlstens (1989) studie *Ämnet idrott i grundskolans årskurs 8: idrottslärares och elevers syn på idrottsundervisningens mål och*

innehåll understryker att eleverna tycker att bollspel är roligast och dans är det tråkigaste. Utifrån ovanstående resultat skulle ett alternativ kunna vara att lärarna borde använda sig av och utöva mer dans i skolan, men en svårighet kan vara att få med sig alla eleverna oavsett hur engagerad och motiverad läraren är. Tidigare forskning belyser att dans är ett viktigt moment både i skolan och på fritiden som bidrar till glädje, avkoppling och livskraft som stärker barn och ungdomar, men kan även vara ett sätt att uttrycka sina känslor (Ulvros 2006, Huitfelt m fl 1998 & Sjöstedt-Edelholm & Wigert 2005).

6.1.2 Kunskap

Undersökningen visar att totalt 62 % (93) av eleverna påpekar att de inte har någon nytta av dansen som de lär sig i skolan på sin fritid. Vår studies resultat stämmer överens med tidigare forskning som visar att sällskapsdanser är omotiverade som de inte har någon nytta av på sin fritid (Ängquist 2006). Detta kan eventuellt bero på att elevernas ålder troligtvis kan ha påverkat resultatet. De förstår inte vikten av att lära sig sällskapsdanser eftersom det är danser som utövas senare i livet, dock torde deras uppfattning om skolans danser förändras med tiden. Metodskriften *Dans i skolan* påvisar att läraren har en viktig roll för hur dansen ska läras ut i skolan. Läraren bör vara intresserad och engagerad för att eleverna ska tycka att det är roligt och lustfyllt (Danshögskolan 1990, Meckbach & Söderström 2002). Läraren i idrott och hälsa bör vara kompetent och ha kunskap i alla moment (Olin 1995, Karlefors 2002). Olin menar även att läraren i idrott och hälsa bör ta hjälp av danslärare utifrån, om kunskaperna är bristande. Vår undersökningsgrupp påtalar att lärarna i idrott och hälsa undervisar i dans och att hjälp utifrån inte förekommer ofta. Majoriteten av eleverna poängterar att det är deras vanliga lärare som undervisar i dans. Lärarna i idrott och hälsa anser att deras kunskaper är tillräckliga, men en utmärker sig och påvisar att kunskaperna är otillräckliga eftersom dans inte förekom i sin utbildning. Av resultatet kan ett samband utläsas mellan undersökningsgrupperna där lärarens kunskaper påverkar idrottsundervisningens innehåll.

Tidigare forskning belyser att läraren i idrott och hälsa bör gå igenom grundläggande principer med eleverna och därefter kan de själva få sätta ihop och leda olika uppvärmningsprogram (Olin 1995). Vidare går vår studie i linje med tidigare forskning som visar att lärarna i idrott och hälsa bedömer sina elever utifrån en lektion eller ett uppvärmningsprogram förutom en lärare som inte har dans i sin undervisning. I kursplanen för idrott och hälsa (2000) benämns att *eleverna ska kunna delta i lek, dans, idrott och andra aktiviteter och kunna utföra lämpliga rörelseuppgifter*. Frågan kan ställas utifrån studiens

resultat; vems ansvar är det om eleverna inte får dans i ämnet idrott och hälsa. Huvudansvaret torde ligga hos skolledningen och när läroplanen förändras skulle det kunna vara skolledningens ansvar att fortbilda lärarna så att de kan genomföra alla moment i läroplanen. Utifrån vårt resultat är det underligt att läraren kan godkänna eleverna i ämnet idrott och hälsa när dans inte förekommer, eftersom det är ett obligatoriskt moment i Lpo 94.

6.1.3 Inställning

Studien *Flickors och pojkars syn på och inställning till idrott och hälsa* som Larsson och Redelius (2004) har genomfört visar att idrott och hälsa är ett av de populäraste ämnena i skolan. Vårt projekts resultat är svårt att jämföra med tidigare studie eftersom undersökningen inte har jämfört ämnens popularitet. Vår studie påvisar däremot att eleverna har hög närvaro i ämnet idrott och hälsa och resultatet visar ingen skillnad mot elevernas deltagande i dansundervisningen i ämnet där närvaron också är hög. Närvaron i år 9 är hög och 75 % (113) av eleverna tycker det är roligt, vilket är i linje med den tidigare studien *Skola-Idrott-Hälsa* (Larsson & Redelius 2004). Vår teori och diskussion utifrån ovanstående resultat väcker tankar om att de flesta eleverna är delaktiga på dansundervisningen trots att en del är negativt inställda. Troligtvis kan detta bero på att eleverna är väl införstådda med att de måste medverka på dansundervisningen eftersom det ligger till grund för betygsättningen. Möjligtvis borde lärarna som undervisar eleverna i dans ha med sig Olins (1995) synsätt vid planering och genomförande av sin dansundervisning. I metodskriften *Dans i skolan* (Danshögskolan 1990) poängteras det att läraren har en viktig roll för hur dansen ska läras ut i skolan. Om dans ska uppfattas som lustfyllt och roligt beror det på lärarens inställning och framställning av dans. I vår studie framhålls vikten av att vara positivt inställd, samtliga lärare är positivt inställda till dans och alla förutom en intervjuperson dansar eller har dansat på sin fritid. En tydlig koppling kan ses mellan vårt resultat och tidigare metodskrift (Danshögskolan 1990), men anmärkningsvärt är att alla är positivt inställda trots att en lärare inte utövar dans i skolan. Det skulle kunna ifrågasättas om läraren verkligen är positivt inställd, i sådana fall torde läraren ha fortbildat sig och utvecklat sina kunskaper för att kunna förmedla dans.

Tidigare forskning belyser vikten av att dans är en bra form som kan stärka och bidra till den sociala sammanhållningen i klassen (Danshögskolan 1990, Olin 1995). Dans är bra för elevernas motorik, kroppsuppfattning, kognitiva och sociala utveckling, men eleverna får också en bättre känsla av takt och rytmik (Lundvall & Meckbach 2004, Wigert 1993). Vår studie indikerar att samtliga lärare anser att dans bör prioriteras i idrottsundervisningen. På

frågan om det finns några hinder och möjligheter med dansundervisningen utmärker sig två påståenden som är att killar *fjantar* och är mer negativa samt att lärarutbildningen innehåller för lite dans. Med anknytning till vårt resultat och Olins (1995) åsikter påvisas vikten av att lärarutbildningen har ett stort ansvar att utbilda lärarna i dans. En nyutbildad lärare i idrott och hälsa måste vara kompetent i alla moment som förekommer i ämnet idrott och hälsa. Tre lärare poängterar som tidigare forskning att dansen är jätteviktig och ger möjligheter, främst för motorik och koordination men även att svaga bollelever lyfts fram. Vårt resonemang utmynnas i Olins tankar att alla lärare i idrott och hälsa måste få rätt förutsättningar för att kunna bedriva sin undervisning ute på fältet. Lärarens inställning och kunskap kan bidra till elevernas attityder, därför är det extra viktigt att läraren får rätt hjälpmedel att bedriva sin undervisning. Läraren borde även reflektera över sin undervisning och sina metoder för att utveckla och få med sig eleverna i sin undervisning som Alexandersson (1999) och Annerstedt (2001) framhåller är viktigt.

6.1.4 Upplevelse

På frågan om eleverna tycker att dansundervisningen i skolan är lätt besvarar 88 % (134) av eleverna att det förekommer lätta danser. Med anknytning till Lindquists (2007) forskning framgår det att läraren bör kunna förklara och instruera sina elever på ett korrekt och tillfredsställande sätt. Olin (1995) påvisar vikten av att läraren bör sätta upp kortsiktiga mål för att eleverna ska tycka det är roligt och utvecklas. En slutsats kan synliggöras att lärarna i vår undersökningsgrupp använder sig av kortsiktiga mål och danser som är anpassade utifrån målgruppen eftersom eleverna menar att dans är lätt. Vårt resultat visar att eleverna riktar en viss kritik mot musiken i dansundervisningen, även på den öppna frågan kommenterar åtta elever att musiken bör förbättras. Forskning enligt Lundvall och Meckbach (2004) visar att det är svårt att anpassa musikval till alla elevers intressen och önskemål, vilket tydliggörs i vår studie. Lärarna i studien tycker att musiken ska vara taktfast, vilket är i linje med tidigare forskning (Lundvall & Meckbach 2004, Olin 1995). Det skulle eventuellt kunna vara så att lärarna skulle få med sig fler elever om musikvalet ändrades utifrån elevernas tycke och smak, dock måste läraren prioritera takt och rytm före musikvalet.

I vår undersökningsgrupps resultat framkommer det att 63 % (93) av eleverna inte brukar titta på tv-program som handlar om dans. Tidigare forskning framhåller att tv och media har en stor påverkan på vad ungdomar blir intresserade av, vilket inte kan utläsas i vår studie (Fagrell 2002, Nilsson 2000, Lundvall & Meckbach 2004). Vårt resonemang leder oss fram till att

troligtvis har media en stor påverkan på elevernas tv-vanor. Om denna undersökning gjorts för några år sedan skulle svarsfrekvensen eventuellt sett annorlunda ut och eleverna skulle varit mer negativa till dansprogram på tv. Vår studies resultat visar att 76 % (114) av eleverna upplever att läraren i idrott och hälsa tycker om att lära ut dans. Med anknytning till vår studie kan elevernas upplevelse tydliggöras och förklaras i Karlefors (2002) resonemang.

6.2 Metoddiskussion

Reliabiliteten är hög i vår undersökning eftersom den har utförts under likvärdiga förhållanden och respondenterna fick svara på identiska frågor (Trost 2007). För att öka reliabiliteten anpassade vi språket både i enkät- och intervjufrågorna utifrån elevernas målgrupp och lärarna i idrott och hälsa. Reliabiliteten torde vara hög i enkätundersökningen då vi använt oss av likvärdiga påståenden under olika teman för att få ett djupare och tillförlitligare resultat. Pilotundersökningen skulle eventuellt kunna vara en bidragande faktor till att undersökningen är trovärdig.

I studien hade vi ett bortfall på 5 % men troligtvis har det inte påverkat resultatet något nämnvärt. Svarsfrekvensen blev ändå hög och de elever som deltog svarade på alla frågorna. En anledning skulle eventuellt kunna vara att lärarna i idrott och hälsa var med under hela undersökningen och poängterade för eleverna att det var en viktig undersökning. Lärarnas engagemang kunde troligtvis bero på att lärarna även ville få ett bra resultat, eftersom de genom sina intervjuer även låg till grund för studiens resultat.

En fråga som var valfri svarade 67 elever av 150. För att få en ännu högre validitet i denna fråga skulle vi ha använt oss av olika svarsalternativ istället för en öppen fråga. Däremot påverkade troligen inte det låga svarsalternativet vårt slutliga resultat i undersökningen. När vi konstruerade enkäten valde vi att använda oss av fyra olika svarsalternativ. *Jag instämmer helt, Jag instämmer delvis, Jag instämmer något och Jag instämmer inte.* Vi tolkar de olika svarsalternativen, att om eleverna svarar instämmer helt eller instämmer inte är de positiva eller negativa och tar ställning i frågan. Alternativet i mitten på vår enkät ger ingen precis och tydlig bild av hur elever ställer sig till frågan, däremot har vi tolkat de tre första alternativen som positiva. Vi har tolkat svaren utifrån alla kategorierna, men i någon fråga har vi använt oss av de yttersta kategorierna eftersom det då har varit relevant i den frågan. Vi vet inte hur

eleverna har tolkat de olika svarsalternativen, men vi anser inte att detta har påverkat resultatet negativt. Vi valde att inte skicka ut våra intervjufrågor till intervjupersonerna eftersom vi inte ville det skulle finnas några möjligheter att prata ihop sig om svaren och troligtvis förvränga sanningen innan samtalet.

6.3 Slutsats

Utifrån våra frågeställningar vi utgick ifrån i studiens början har vi kommit fram till följande slutsatser.

Vår studie visar att enligt eleverna förekommer dans minst en gång per termin och till synes skiljer det sig mellan lärarna som prioriterar och utövar dans i olika omfattning. Elever och lärare är överrens om vilka danser/dansformer som förekommer. Lärarna är intresserade av en fortbildning inom dans, vilket troligtvis skulle kunna bidra till att intresset höjs och att dansen skulle förekomma oftare i undervisningen. Studien visar att eleverna i år 9 har kunskap om varför dans förekommer i ämnet idrott och hälsa. Däremot påstår majoriteten av eleverna att den kunskap de får på idrottsundervisningen inte är tillräcklig och att de inte har någon användning av danskunskapen på sin fritid. Flertalet av lärarna i idrott och hälsa anser att deras kunskaper är tillräckliga för att lära ut dans till sina elever och majoriteten av lärarna hävdar att sina kunskaper är tillräckliga för att utöva dans på sin fritid. Samtliga lärare bedömer sina elevers kunskaper utifrån en lektion eller ett uppvärmningsprogram. Ur resultatet framkommer det att elever och lärare i idrott och hälsa är positivt inställda till dansundervisningen i skolan och på fritiden. Majoriteten av eleverna upplever att dansundervisningen är rolig och lätt i skolan och flertalet av lärarna upplever att momentet dans ger stora möjligheter och bör prioriteras, men det kan vara svårt att få med sig alla eleverna. Ett samband och ett mönster skulle eventuellt kunna vara att lärarnas positiva upplevelse möjligtvis kan ha påverkat elevernas inställning till dans.

Ur ett samhällsperspektiv är det troligtvis viktigt att elever får utöva dans i skolan. Dans främjar elevers motorik och kan påverka elevers sociala nätverk positivt. Vår studie visar att eleverna vill vara fysiskt aktiva, där dans kan vara ett alternativ till att få röra på sig. Dans är en fantastisk form av lek och leken är nödvändig för vår hälsa.

6.4 Fortsatt forskning

Utifrån vårt resultat skulle det vara givande med en fortsatt forskning kring betyg och bedömning av momentet dans, dels hur eleverna uppfattar hur de bedöms inom ämnet idrott och hälsa och dels hur de tror att deras danskunskaper spelar in för bedömningen av ämnet. Ett annat perspektiv skulle även kunna vara att undersöka om varför dansen behövs i skolan och vilka vinster och möjligheter den bidrar med.

7. Referenser

Tryckta källor

- Alexandersson, Mikael (1999). *Styrning på villovägar*. Lund: Studentlitteratur.
- Annerstedt, Claes (2001). Ett reflekterande förhållningssätt till undervisning i idrott och hälsa; i Annerstedt, Claes & Rønholt, Helle & Peitersen, Birger. *Idrottsundervisning – Ämnet idrott och hälsas didaktik*. 2001. Multicare Förlag AB och Hovedland: Göteborg.
- Boman, Birgit (1993). Barn och dans. En historisk aspekt. I Berefelt, G. (Red.). *BARN OCH DANS*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet.
- Bryman, Alan (2006). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber AB: Malmö.
- Carlsten, Yngve (1989). *Ämnet idrott i grundskolans årskurs 8: idrottslärares och elevers syn på idrottsundervisningens mål och innehåll*. HLS Förlag: Stockholm.
- Danshögskolan (1990). *Dans i skolan: en metodikskrift från Danshögskolan*: Stockholm.
- Ejlertsson, Göran (2005). *Enkäten i praktiken- En handbok i enkätmetodik*. Lund: studentlitteratur.
- Fagrell, Birgitta (2002). *De små konstruktörerna* (avhandling för doktorsexamen, lärarhögskolan Stockholm).
- Fouganthine, Anna (2006). Streetdance-på väg från gatan?; i Fataburen 2006. *Dansa med mig?* Nordiska museets förlag: Stockholm.
- Huitfeldt, Åke, Tärneklev, Conny Bergström, Mike, Huitfeldt, Susanne & Ågren, Åsa (1998). *Rörelse & Idrott*. Liber AB: Stockholm.
- Karlefors, Inger (2002). *Att samverka eller? Om idrottslärare och idrottsämnet i den svenska grundskolan*. Universitetstryckeriet: Luleå.
- Lindqvist, Anna (2007). *Dansens plats i skolan. Tradition, utveckling och lärande i Skellefteå kommun*. Umeå: pedagogiska institutionen, Umeå universitet.
- Lgr 62 (1962). Läroplan för grundskolan*. Liber: Stockholm.
- Lgr 69 (1969). Läroplan för grundskolan*. Liber: Stockholm.
- Lgr 80 (1980). Läroplan för grundskolan*. Liber: Stockholm.

- Lundvall Suzanne & Meckbach Jane (2004). Tid för dans; i Larsson, Håkan & Meckbach, Jane. *Idrottsdidaktiska utmaningar*. 2007. Liber AB: Stockholm.
- Lundvall, Suzanne, Meckbach, Jane, & Wedin, Eva (2004). *IDROTTEKET-DIDAKTIK I RYTMIK, RÖELSE OCH DANS*. Stockholm: Idrottshögskolan.
- Meckbach, Jane & Söderström, Suzanne (2002). Estetik och kroppsrörelse; i Engström, Lars-Magnus & Redelius, Karin. *Pedagogiska perspektiv på idrott*. HLS förlag: Stockholm.
- Nilsson, Bo G (2000). Idrottens själ i kris?; i Fataburen (2000). *idrottens själ*. Nordiska museets och Skansens årsbok 2000.
- Olin, Christina (1995) Saltare necesse est! I Engström, Claes. *Idrottsdidaktisk reflektion*. Multicare Förlag AB: Idrottsvetenskap.
- Sjöstedt-Edelholm, Elisabet & Wigert, Anne (2005). *Att känna rörelse – en danspedagogisk metod*. Carlsson Bokförlag: Stockholm.
- Skolverket. (1994). Rapport 100:1994:51. *Möte med dansen: som konstform i skolan*. Ekblads Skolverket: Västervik.
- Trost, Jan (2005). *KVALITATIVA INTERVJUER*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund.
- Trost, Jan (2007). *Enkätboken*. Tredje upplagan. Studentlitteratur: Lund.
- Ulvros, Eva Helen (2006). Dans på lek: i Fataburen 2006. *Dansa med mig*. Nordiska museets förlag: Stockholm.
- Westergren, Christina (2006). Dansens spår: i Fataburen 2006. *Dansa med mig*. Nordiska museets förlag: Stockholm.
- Wigert, Anne (1993). Dans i utbildningen; I Berfelt, G. (Red.). *BARN OCH DANS*. Stockholm: Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet.
- Ängquist, Liisa, (2006). *Dansande ungdom- en etnologisk studie*. Studentlitteratur 2006: Danmark.

Elektroniska källor

- Olovsson, Charlotta (2008). *Får jag lov? Elevers attityd till dans i allmänhet och dansundervisningen i skolan*. (Pedagogiska uppsatser, 1) Luleå: Institutionen för pedagogik och lärande, Luleå tekniska universitet. Hämtat från: <http://epubl.ltu.se/1652-5299/2008/088/LTU-LAR-EX-08088-SE.pdf> (2009-04-19).
- Skolverket (2000). *Kursplaner och betygskriterier grundskolan: Idrott & Hälsa*. Hämtat från: <http://www3.skolverket.se/ki03/front.aspx?sprak=SV&ar=0405&infotyp=23&skolform=11&id=3872&extraId=2087> (2009-04-18).

Lpo 94 (2000) års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Stockholm: Fritzes. Hämtat från:
<http://www.skolverket.se/sb/d/193/url/0068007400740070003a002f002f0077007700770034002e0073006b006f006c007600650072006b00650074002e00730065003a0038003000380030002f00770074007000750062002f00770073002f0073006b006f006c0062006f006b002f0077007000750062006500780074002f0074007200790063006b00730061006b002f005200650063006f00720064003f006b003d0031003000360039/target/Record%3Fk%3D1069> (2009-04-18).

Larsson, Håkan & Redelius, Karin (2004). *Idrottsforum Kön, Idrott, Skola*. Hämtat från:
http://www.idrottsforum.org/articles/larsson/larsson_fagrell_redelius/larsson_fagrell_redelius051214.html (2009-04-06).

Lundvall, Suzanne, Meckbach Jane & Jakobsson-Thedin, Britta (2002). Studie Skolprojektet 2001; i Larsson & Redelius.2004. *Idrottsforum Kön, Idrott, Skola*. Hämtat från:
http://www.idrottsforum.org/articles/larsson/larsson_fagrell_redelius/larsson_fagrell_redelius051214.html (2009-04-06).

Intervjuer

Lärare A. 2009-04-14, 09:00.

Lärare B. 2009-04-14, 09:30.

Lärare C. 2009-04-15, 12:00.

Lärare D. 2009-04-22, 08:30.

Lärare E. 2009-04-22, 09:15.

Lärare F. 2009-04-22, 10:15.

Inspelningar och utskrifter finns i författarnas ägor.

Bilaga 1

Hej!

Vi är två studenter som studerar till lärare på Växjö universitet. Vi skriver ett examensarbete om dansens förekomst i skolan. För att få svar på detta kommer vi att genomföra en enkätundersökning i år 9 och ert barns klass är en av de klasser som är utvalda.

Undersökningen är anonym och helt frivillig, men vi hoppas att ert barn kan vara delaktig i vår undersökning.

Om ni inte vill att ert barn ska medverka ta då kontakt med ert barns lärare i idrott och hälsa.

Vid eventuella frågor kan ni ringa oss på telefonnummer: Jenny xxxxxxxxxxxx Martina xxxxxxxxxxxx eller mejla jabfr06@student.vxu.se eller mtofr06@student.vxu.se

Med vänliga hälsningar

Jenny Abrahamsson och Martina Toll

Bilaga 2

Intervjuguide

Presentation av studien

1. Lärarens bakgrund

I vilka årskurser undervisar du i?

Vilken läroplan förekom när du gick din utbildning?

Vad betyder dans för dig och vilken relation har du till dans?

Hur mycket dans förekom i din lärarutbildning och vilka olika former av dans kom du i kontakt med i din lärarutbildning i kursen idrott och hälsa?

2. Dansens förekomst

Hur ofta förekommer dans i din idrottsundervisning?

Varför har du valt att ha/inte ha dans på schemat?

Hur ser du på dansundervisningen i skolan? Tycker du att dans ska vara med i ämnet idrott och hälsa eller är det ett moment som inte bör prioriteras?

Hur ser din dansundervisning ut? Vilka dansformer förekommer?

3. Lärarens kunskap och inställning till dans

Upplever du att dina danskunskaper är tillräckliga i förhållande till din undervisning som du ska bedriva med dina elever? Vid svar otillräckliga, vad tror du att det kan bero på? Ex utbildning, intresse?

Vad finns det för hinder och möjligheter med dansundervisningen i skolan?

Vad anser du är positivt och negativt med dans i skolan?

Vad anser du är viktigt att ta hänsyn till vid val av musik?

Hur upplever du elevernas intresse för dans?

Finns det elever som inte gillar dans, kan man se ett mönster för det?

Hur bedömer du dina elevers kunskaper i ämnet dans?

Hur tycker du att dansundervisningen kan förbättras?

---

6. Varför tror du dans förekommer i idrottsundervisningen? (Kryssa i flera alternativ)

- ( ) **Dans finns med i läroplanen.**
- ( ) **Främja hälsan.**
- ( ) **Lärarna tycker det är roligt.**
- ( ) **Vet ej.**
-

Nedan följer olika **påståenden** om dansundervisningen i skolan och vad du själv tycker om dans i skolan och i allmänhet. Kryssa i ett alternativ du instämmer med.

7. Jag tycker att dansundervisningen i skolan är rolig.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

8. Jag tycker att dans ska förekomma i ämnet idrott och hälsa.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

9. Jag tycker att dansundervisningen i skolan är lätt.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

10. Jag tycker att musiken till dansundervisningen är bra.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐
-

11. Jag tittar på tv-program som handlar om dans. (Till exempel Let´s dance och So you think you can dance)

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

12. Jag gillar att dansa på min fritid.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

13. Jag har nytta av dansundervisningen i skolan på min fritid.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

14. När vi har dansundervisning är det min vanliga idrottslärare som undervisar?

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

15. Jag upplever att min idrottslärare tycker om att lära ut dans.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

16. Jag vet vad kursplanen säger om dansundervisningen i skolan.

Jag instämmer helt	Jag instämmer	Jag instämmer delvis	Jag instämmer något inte
☐	☐	☐	☐

---

17. Om jag fick bestämma skulle dansundervisningen se ut på följande sätt.

Tack för din medverkan!

Jenny och Martina

